

‘Mijn zomerfestival is een uitputtend en zalig avontuur’

Nabij zijn buitenhuis in Toscane organiseert de Belgische dirigent Philippe Herreweghe (77) iedere zomer een muziekfestival. Hij nodigt er zijn muziekvrienden uit en treedt zelf op met zijn Collegium Vocale Gent.

VRIJDAG 26 JULI

Schaamteloos nepotisme

Vijftig jaar geleden heb ik een huis gekocht hier in Asciano, een dorpje vlakbij Siena, in de Toscaanse landstreek Crete Senesi. Sindsdien houden we iedere zomer een festival. Er is geen zaal, maar er zijn wel kerken met een schitterende akoestiek, zoals de Chiesa di San Francesco waar we zo repeteren. Ik repeteer zo'n zes uur per dag. Dagelijks zijn er een of twee concerten, die probeer ik ook allemaal te zien. En elke avond na het concert organiseren we een maaltijd voor vijfhonderd mensen aan lange tafels. Het festival is mijn vakantie, maar tegelijkertijd de vermoeiendste periode van het jaar. Een uitputtend en zalig avontuur.

Bij het programmeren bedrijf ik schaamteloos spiritueel nepotisme: ik nodig simpelweg mijn vrienden uit. Dit jaar verwelkomen we onder meer pianist Pierre-Laurent Aimard, cellist Nicolas Altstaedt, de fantastische violiste Eva Saladin, de ongelooflijke pianofortespeelster Maude Gratton. En natuurlijk pianist Alexander Lonquich, de beste Schubert-interpret van onze tijd. De kern blijft jaarlijks hetzelfde, soms valt er iemand weg of komt er iemand bij. Door het seizoen heen is er rond concerten vaak weinig tijd, maar nu kunnen wij uitgebreid spreken en plannen maken. Ik lig hier nooit voor twee uur in bed.

Ik ben eerder twintig jaar directeur geweest van het Festival de Saintes in Frankrijk. Soms hadden we daar een ingewikkeld thema, zoals de invloed van de Duitse barok op de Franse barok. Maar dat kan de mensen geen barst schelen. Het beste thema, heb ik met de jaren geleerd, is de allerbeste muziek door de allerbeste interpreten, in de juiste akoestiek voor het gespeelde repertoire - dat laatste vind ik zeer belangrijk. Daarom doen we hier weinig Bach, er is geen goede ruimte voor. En Bach past ook niet zo in deze hitte.

Mijn voornaamste bekommernis is nu onze sopraan. Met een klein groepje van Collegium Vocale Gent openen we het festival morgen met de motettenverzameling *Fontana d'Israel* van Johann Hermann Schein. De eerste sopraan werd ziek, haar vervangster werd ook ziek en nu is gisteravond om drie uur een Koreaanse zangeres ingevlogen. De muziek is niet heel moeilijk, maar de tekst wel.

ZATERDAG 27 JULI

38 graden

Vanavond openingsconcert in de Chiesa di San Francesco. De hele ochtend in de kerk gerepeteerd, bij 36 graden. Dat was nogal sportief. Inmiddels is het 38 graden en er is wat angst dat mensen door de hitte zullen wegblijven.

Sinds mijn zestiende heb ik elke zomer in deze streek doorgebracht. Hier vlakbij in Siena - voor mij de mooiste stad ter wereld - bezocht ik de muziekcurssussen van de Accademia Mu-

sicale Chigiana, waar ik lessen kreeg van componisten als Luciano Berio en de orkestdirectiepedagoog Franco Ferrara. Ik studeerde nog voor psychiater en koos pas later definitief voor de muziek. De streek is magisch en ik ben hier altijd blijven komen. Ik heb er vele huisjes gehuurd, voor ik een eigen huisje kon kopen. Het is een centrum van mijn geestelijk leven.

Ik ben nogal een stichter van nature, dus zodra we dit huis kochten zijn we onmiddellijk het festival begonnen. De inzet was bescheiden, en dat is nog steeds zo. Het festival ontvangt weinig subsidie en draait geheel op sponsorgeld en kaartverkoop. De concerten zijn nochtans niet duur. We hebben een zeer trouw publiek van mensen die écht van muziek houden. Ze vertrouwen ons volledig, dat is zeer prettig. Circa 70 procent komt uit Vlaanderen.

Straks opening, samen met de burgemeester. Vanochtend vroeg heb ik een *speechke* geschreven, ik spreek wel uit het hoofd, maar in het Italiaans improviseer ik niet zo gemakkelijk.

ZONDAG 28 JULI

A prima vista

Zonet de eerste repetitie voor Orlandus Lassus' *Boetetranen van Petrus*. Hij heeft het geschreven aan het einde van zijn leven, een uur lang trage muziek over de verwijtende blik die Jezus Christus werpt op Petrus na diens verloochening. We hebben een geweldig team van zangers voor dit stuk en voor mij is zo'n repetitie een hoogtepunt.

De invalsoepaan heeft het gisteravond schitterend gedaan. Ondanks de hitte was er evenveel publiek als gewoonlijk. Het optreden was hooguit een beetje voorzichtig, ze zong immers anderhalf uur muziek a prima vista [vanaf de bladmuziek zingen zonder voorstudie]. Een concert dat geen droom is heeft voor mij eigenlijk geen zin, maar voilà. De late avond heb ik doorgebracht met Pierre-Laurent Aimard en dat is altijd een feest, hij is een genie maar heel bescheiden. Straks speelt hij een recital met Schönberg en Ravel. Pierre-Laurent kan alles, maar Ravels *Gaspard de la nuit* noemt hij de moeilijkste muziek die hij kent.

Musiceren, lang wijn drinken met mijn vrienden musici, weinig slapen, vroeg opstaan en weer repeteren, dat is het schema deze week. Eerder vandaag heb ik al het recital van de briljante tenor Guy Cutting gehoord, met Britse muziek die ik nauwelijks ken, waaronder een prachtig nieuw lied van Piers Connor Kennedy, 'In the beloved hour'. Guy Cutting is voor mij de nieuwe Christoph Prégardien. Hij lijkt ook op hem.

MAANDAG 29 JULI

Goede concertzaal

Kleine problemen. Altviolist Pablo de Pedro is ziek, vanavond speelt hij het *Forellenkwintet*

Linksboven: Philippe Herreweghe. Links onder en rechts: Uitvoeringen op het muziekfestival dat Herreweghe jaarlijks organiseert in Asciano, een dorpje vlakbij Siena, in Toscane.

van Schubert met onder meer Maude Gratton en mijn vrouw, cellist Ageet Zweistra. Vervangen gaat niet, hij moet spelen. Hopelijk is het geen covid, dat schijnt weer rond te waren.

En cellist Nicolas Altstaedt heeft gevraagd om een koelere ruimte voor zijn recital. Hij is een zeer vriendelijke man, maar het is daarbinnen 38 graden.

Mijn droom is om de Chiesa di San Francesco een beetje om te bouwen tot een goede concertzaal. De akoestiek is fantastisch, maar betere stoelen, belichting en wat andere faciliteiten zouden welkom zijn. OP die manier kunnen we iets nalaten voor de regio. Het is een streek in crisis, men is afhankelijk van het toerisme, en met dit festival halen wij jaarlijks zo'n zeshonderd bezoekers naar deze plek. Ze zijn dus wel blij met ons. Ik zal er eens over spreken met de burgemeester.

DINSDAG 30 JULI

Geen covid

Vanochtend om zes uur gaf klarinettist Emile Souvage een recital in de open lucht, bij zonsopgang. Er was behoorlijk veel publiek aanwezig op dat uur en het was werkelijk schitterend.

Onze altviolist Pablo speelde gisteravond ook zeer mooi. Een test wees uit dat hij geen covid heeft - nogal een opluchting. Nu snel weer repeteren, de laatste hand leggen aan Lassus.

Het zijn feestdagen voor mij. En het publiek lijkt ook tevreden.

Opgetekend door Joep Stapel

Het Festival Collegium Vocale Crete Senesi is nog t/m 3/8 op div. locaties rondom Asciano, Italië.

Info: www.collegiumvocalecritesenesi.com

“
Elke avond na het concert organiseren we een maaltijd voor vijfhonderd mensen aan lange tafels

